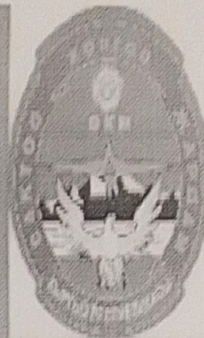
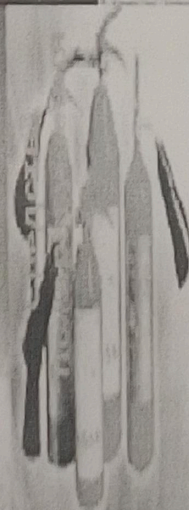
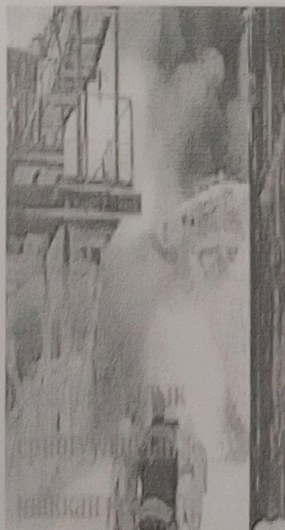
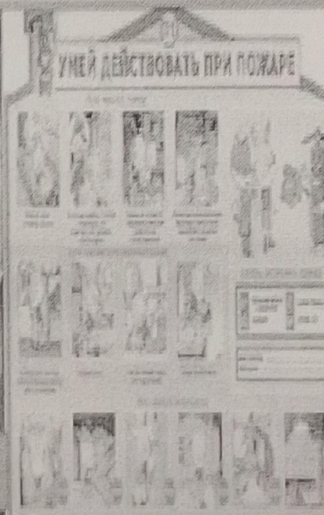
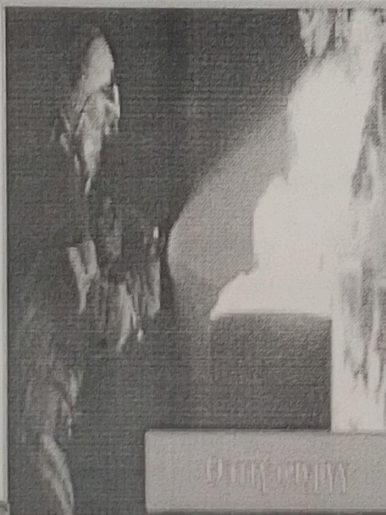
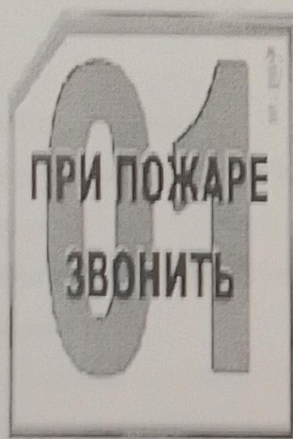

ӨРТ КООПСУЗДУГУ

Өрт – бул оттун ырайымсыз күчүнөң, адамдардын курман болуусу, шаарлардын, имараттардын, материалдык баалуулуктардын, өсүмдүктөр жана жаныбарлар дүйнөсүнүн жабыркашы. Ар бир өрт – өз алдынча кайталангыс өзүнө гана тиешелүү болгон мүнөздө. Чыгымга учураткан эсеби жагыман өрт техногендик өзгөчө кырдаалдардын ичинен лидерлик орунда турат. Өрт ар дайым адамды ар кайсы жерде коштоп жүрөт: жерде, суу алдында, абада, космосто.

Сабактын максаты:

-Өрттүн келип чыгуу себептерин жана аны алдын алуу жөнүндө маалыматтарды алышат;

-Өрт коопсуздугун алдын алууну жана өрт чыккан учурда эмне кылуу керектигин үйрөнүшөт .

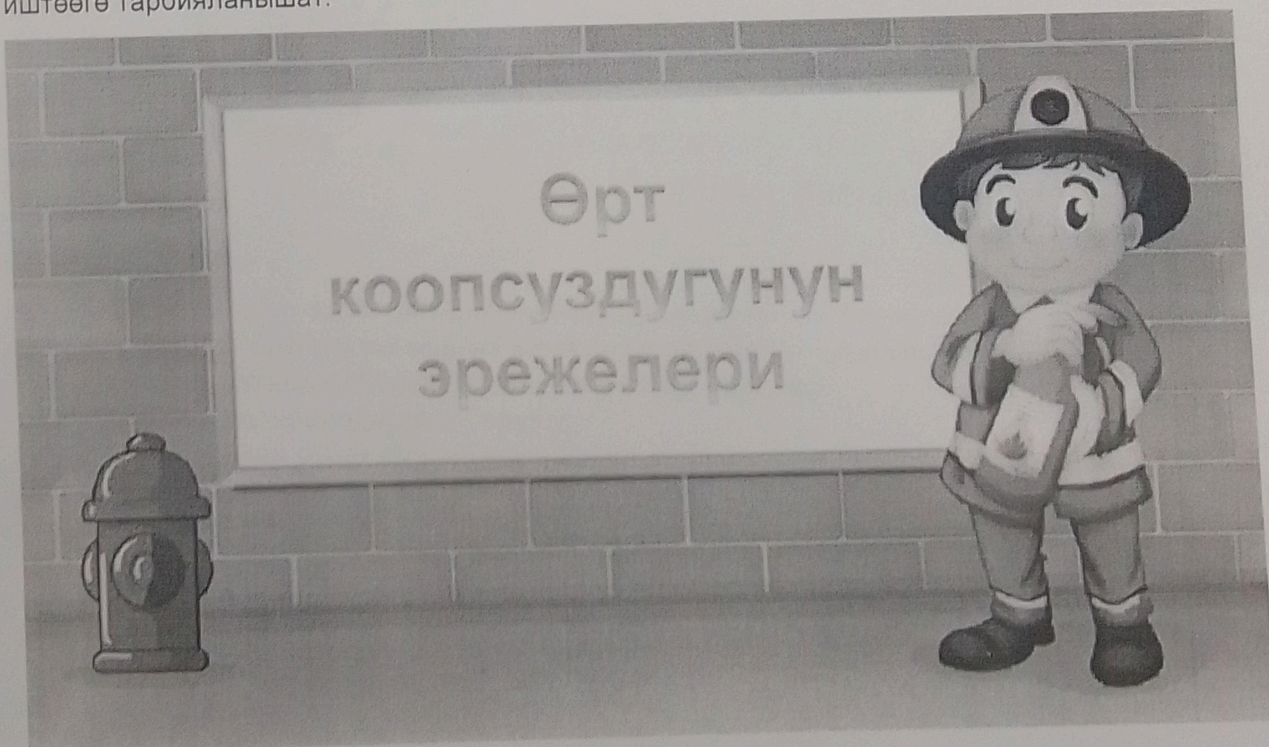
-Ар кандай учурларда коопсуздук эрежелерин так сактоого жана аткарууга, бири-бирин сыйлоого жана топтордо бирдиктүү иштөөгө тарбияланышат.

Мабактын максаты:

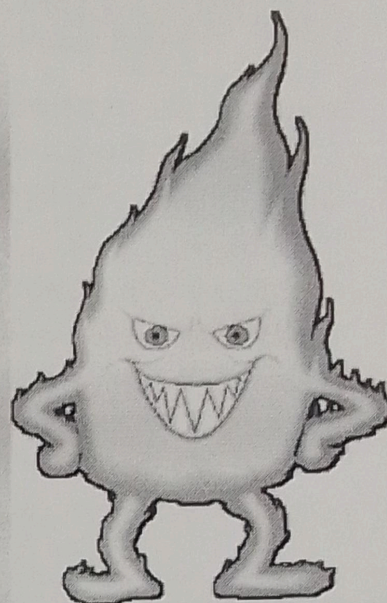
-Өрттүн келип чыгуу себептерин жана аны алдын алуу жөнүндө маалыматтарды алышат;

-Өрт коопсуздугун алдын алууну жана өрт чыккан учурда эмне кылуу керектигин үйрөнүшөт .

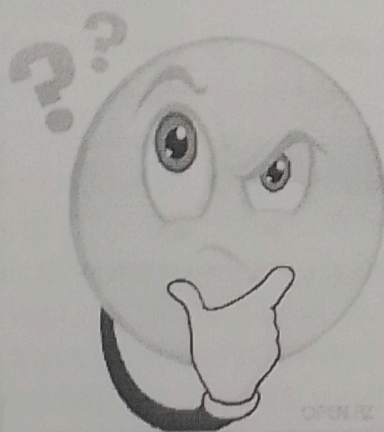
-Ар кандай учурларда коопсуздук эрежелерин так сактоого жана аткарууга, бири-бирин сыйлоого жана топтордо бирдиктүү иштөөгө тарбияланышат.

Өрт кырсыгы – бул материалдык баалуулуктардын өрттөнүп жок болушу жана адам баласынын өмүрүнө коркунуч менен коштолгон, көзөмөлгө алынбаган өрттөнүп-күйүү процесси.

Өрт эмнеден келип чыгат?

- Өрттүн чыгышы адам баласынын өмүрүнө коркунуч келтирип, олуттуу чыгымдарга алып келет. Өрттүн чыгышына жана анын алоолонуп тутанып кетишине түрткү берген шарттардан болуп, төмөнкүлөр болуп саналат:
- - күйүүчү материалдардын болушу;
- - күйүп жаткан оттун күч алышына шарт түзгөн зарыл сандагы кыслороддун болушу;
- - учкундан жалындын тутанышы.

- Өрттүн чыгышы адам баласынын өмүрүнө коркунуч келтирип, олуттуу чыгымдарга алып келет. Өрттүн чыгышына жана анын алоолонуп тутанып кетишине түрткү берген шарттардан болуп, төмөнкүлөр болуп саналат:
- - күйүүчү материалдардын болушу;
- - күйүп жаткан оттун күч алышына шарт түзгөн зарыл сандагы кыслороддун болушу;
- - учкундан жалындын тутанышы.

Табигый өрттүн түрлөрү:

- Жерден чыккан өрт - бул, токойлуу жерлерден чыккан өрт, мында токой ичинде өскөн баардык чөптөр, бадалдар, дарактардын тамырлары өрт кучагында калат.
- Жогоруда чыккан өрт - бул, токой массивдеринде чыккан өрт. Мында өрт жалыны дарактардын бутактарына жайылат, өзгөчө мында жалбырактуу бак-дарактар жабыр тартат.
- Жер астындагы өрт - мында, токойдогу өсүмдүктөрдүн тамырларынын күйүшү жүрөт.

- Жерден чыккан өрт - бул, токойлуу жерлерден чыккан өрт, мында токой ичинде өскөн баардык чөптөр, бадалдар, дарактардын тамырлары өрт кучагында калат.
- Жогоруда чыккан өрт - бул, токой массивдеринде чыккан өрт. Мында өрт жалыны дарактардын бутактарына жайылат, өзгөчө мында жалбырактуу бак-дарактар жабыр тартат.
- Жер астындагы өрт - мында, токойдогу өсүмдүктөрдүн тамырларынын күйүшү жүрөт.

- Негизи өрт кырсыгынын 2 түрү болот, биринчиси, жеке имараттар, үйлөрдө чыккан кырсык болсо, экинчиси, жаратылышта чыккан өрт кырсыктары болуп саналат. Имараттарда өрт кокустан чыгып кетсе, жаратылыш кучагында болгон өрттөр көпчүлүк учурда гана кургакчылыктын кесепетинен, күндүн ысыгынан өрттөнүп кетиши мүмкүн. Ошондуктан жаратылышка эс алуу үчүн барышкан адамдар өрт коопсуздугунун эрежелеринин сактоосу керек.
- Айта кетсек, электр жабдууларынан келип чыккан өрт 28%ды түзсө, ал эми балдардын от менен ойноосунан келип чыккан өрттүн саны 9%ды түзүп, эң эле өрт кырсыгы 47,8% турак-жайларда катталган.

- Негизи өрт кырсыгынын 2 түрү болот, биринчиси, жеке имараттар, үйлөрдө чыккан кырсык болсо, экинчиси, жаратылышта чыккан өрт кырсыктары болуп саналат. Имараттарда өрт кокустан чыгып кетсе, жаратылыш кучагында болгон өрттөр көпчүлүк учурда гана кургакчылыктын кесепетинен, күндүн ысыгынан өрттөнүп

кетиши мүмкүн. Ошондуктан жаратылышка эс алуу үчүн барышкан адамдар өрт коопсуздугунун эрежелеринин сактоосу керек.

- Айта кетсек, электр жабдууларынан келип чыккан өрт 28%ды түзсө, ал эми балдардын от менен ойноосунан келип чыккан өрттүн саны 9%ды түзүп, эң эле өрт кырсыгы 47.8% турак-жайларда катталган.

КӨПЧҮЛҮК УЧУРДА ӨРТ КЫРСЫГЫ ТУРАК-ЖАЙ ШАРТЫНДА ЧЫГАТ.

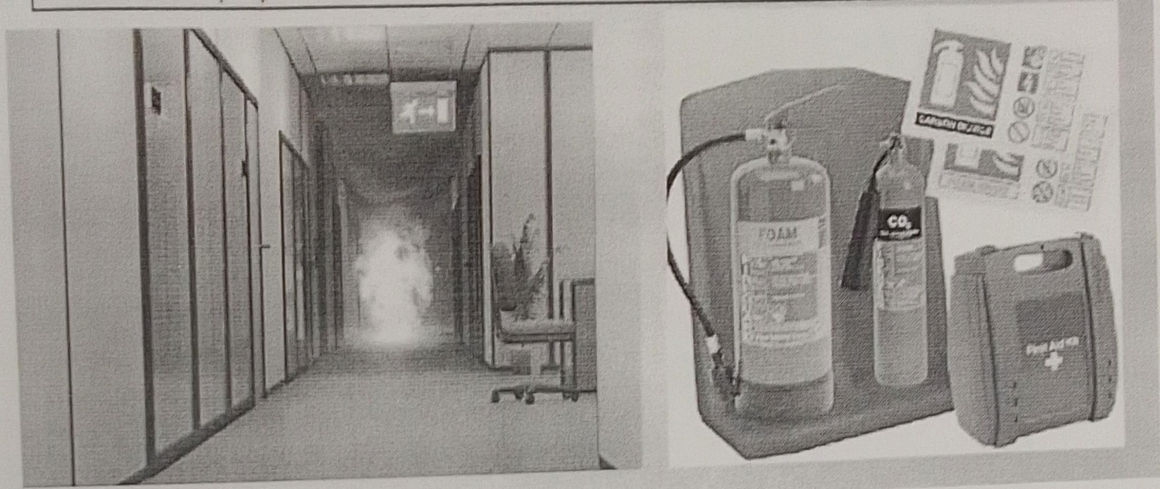
Мында, анын келип чыгуу себептеринен болуп төмөнкүлөр саналат:

- коммуникациянын талаптагыдай жөнгө салынбашы;
- электр өткөргүчтөрүнүн бузук абалда болушу;
- атайы каралган жайлардан тышкары жерлерде тамеки чегүү;
- электр өткөргүчтөрүн кароосуз калтыруу же тиричилик техникаларын туура эмес пайдалануу;
- отту жана химиялык заттарды этиятсыз пайдалануу.

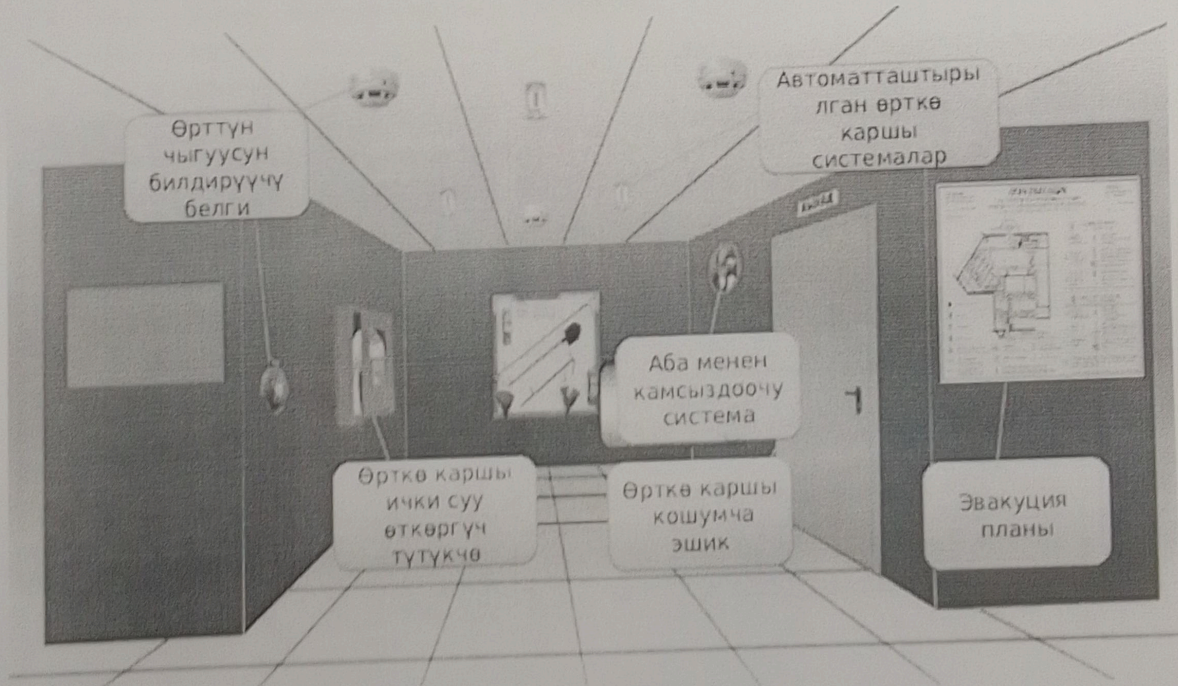
Мында, анын келип чыгуу себептеринен болуп төмөнкүлөр саналат:

- - коммуникациянын талаптагыдай жөнгө салынбашы;
- - электр өткөргүчтөрүнүн бузук абалда болушу;
- - атайы каралган жайлардан тышкары жерлерде тамеки чегүү;
- - электр өткөргүчтөрүн кароосуз калтыруу же тиричилик техникаларын туура эмес пайдалануу;
- - отту жана химиялык заттарды этиятсыз пайдалануу.

• Ар бир ишкананын өлчөмүнө карабастан, өрт өчүрүү жабдуулары, эвакуация планы, өрт сигнализациясы болушу керек. Өрт нормаларын жана коопсуздугун сактоо үчүн ишкананын башкаруучусу жооптуу.

• Ар бир ишкананын өлчөмүнө карабастан, өрт өчүрүү жабдуулары, эвакуация планы, өрт сигнализациясы болушу керек. Өрт нормаларын жана коопсуздугун сактоо үчүн ишкананын башкаруучусу жооптуу.

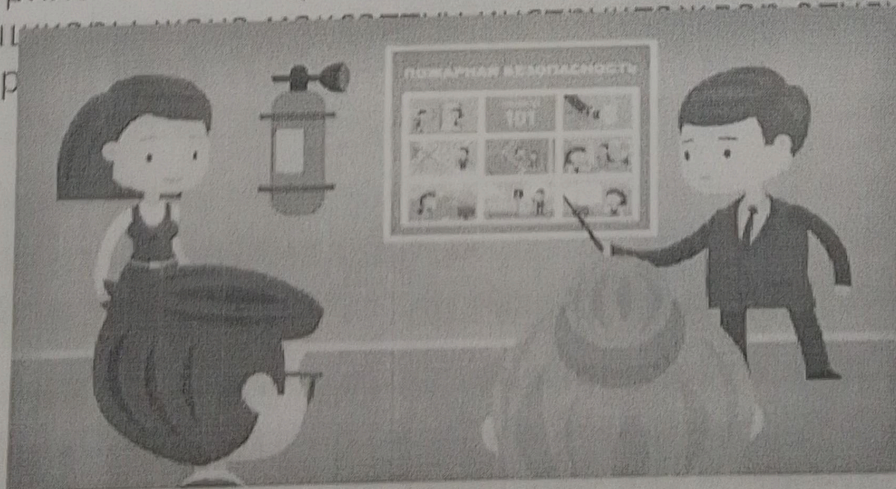

- Автоматташтырылган өрткө каршы системалар
- Өрттүн чыгуусун билдирүүчү белги
- Аба менен камсыздоочу система
- Өрткө каршы ички суу өткөргүч түтүкчө
- Өрткө каршы кошумча эшик
- Эвакуация планы

- Ишканада орт коопсуздугун камсыз кылуу учун бир нече өзгөчүлүктөргө таянуу зарыл. Эң биринчиден, ишкана орт коркунучунун кайсы классына кирет. Бардык имараттар 5 категорияга бөлүнөт:
- «А» — жогору жарылуу-өртөнүү коркунучу;
- «Б» — жарылуу-өртөнүү коркунучу;
- «В» — өртөнүү коркунучу;
- «Г» — орточо өртөнүү коркунучу;
- «Д» — төмөн өртөнүү коркунучу

- Ишканада орт коопсуздугун камсыз кылуу учун бир нече өзгөчүлүктөргө таянуу зарыл. Эң биринчиден, ишкана орт коркунучунун кайсы классына кирет. Бардык имараттар 5 категорияга бөлүнөт:
- «А» — жогору жарылуу-өртөнүү коркунучу;
- «Б» — жарылуу-өртөнүү коркунучу;
- «В» — өртөнүү коркунучу;
- «Г» — орточо өртөнүү коркунучу;
- «Д» — төмөн өртөнүү коркунучу

- Ал эми өрттү болтурбоонун эң маанилуу аспекти-ишке алардын астында ар бир кызматкерге өрт коопсуздугу жонундо билип-үйрөнүү маалыматы берилиши керек. Бул маалымат бир жолу гана берилбестен, кайра-кайра кайталанып, пландан тышкары ишкана менчиктештеринин жана иштөөчүлөрүнүн өтүп тур

- Ал эми өрттү болтурбоонун эң маанилуу аспекти-ишке алардын астында ар бир кызматкерге өрт коопсуздугу жонундо билип-үйрөнүү маалыматы берилиши керек.

Бул маалымат бир жолу гана берилбестен, кайра-кайра кайталанып, пландан тышкары жана максаттуу инструктаждар өтүлүп туруусу зарыл.

Өрт убагында өзүн алып жүрүү эрежелери

- Ошол замат өрт өчүрүү кызматына (101) чалуу
- Эгер өрттү өз алдынча өчүрүү мүмкүнсүз болсо, терезелерди жабып, бөлмөдөн тез арада чыгып кетүү
- Кызматташтарды маалымдатуу керек
- Мүмкүнчүлүккө жараша электр энергияны өчүрүү
- Кооптуу аймактан чыккандан кийин өрт коопсуздугуна жоопкердуу адамдардын буйруктарын аткаруу

Өрт убагында өзүн алып жүрүү эрежелери

- Ошол замат өрт өчүрүү кызматына (101) чалуу
- Эгер өрттү өз алдынча өчүрүү мүмкүнсүз болсо, терезелерди жабып, бөлмөдөн тез арада чыгып кетүү
- Кызматташтарды маалымдатуу керек
- Мүмкүнчүлүккө жараша электр энергияны өчүрүү
- Кооптуу аймактан чыккандан кийин өрт коопсуздугуна жоопкердуу адамдардын буйруктарын аткаруу

Жыйынтыктоо!!!

Өрт коопсуздугу эрежелерин сактоо башкаруучуга да, кызматкерлерге да чоң кыйынчылык деле түзбөйт. Инструктажды четте сактап койбой. Керектүү мамиле буруу, өрт өчүрүүчү жабдыктарын ар дайым текшерип, жаңыланып туруу, ошондой эле эвакуация планын туура түзүп, көрүнүктүү жерлерге илүү, өрт учурунда ишканалары материалдык чыгымдардан жана адам жоготууларынан сактайт.

Үйгө тапшырма:

Өрттүн келип чыгуу себептерин жана алдын алуунун жолдорун жазуу же сүрөтүн тартуу.

Үйгө тапшырма:

Өрттүн келип чыгуу себептерин жана алдын алуунун жолдорун жазуу же сүрөтүн тартуу.